FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 36249
Nom: Practicum I de Pacients Infantils
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 10
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1206 - Grau Odontologia	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Indefinida (Actes individuals)

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1206 - Grau Odontologia	Pràctiques clíniques tutelades	PRÀCTIQUES EXTERNES

COORDINACIÓ

PAREDES GALLARDO VANESSA MARIA DE

GARCIA SANZ VERONICA

RESUM

L'assignatura Pràcticum de Pacients Infantils s'enquadra en el 5è any del Grau d'Odontologia.

L'alumne posa en pràctica tots els coneixements adquirits durant el Grau de forma integrada, seqüencial i ordenada, per a:

- Realitzar una valoració odontològica integral del pacient infantil.
- Diagnosticar, planificar, prendre decisions i realitzar amb caràcter general un tractament multidisciplinari, global, seqüencial i integrat en pacients infantils, incloent tècniques i procediments clínics odontològics destinats a la prevenció i restauració del pacient infantil sota la supervisió del professor.

No existeix contingut teòric, donat que este s'ha desenvolupat en els 4 anys anteriors del Grau. Es duran a terme seminaris clínics basats en casos clínics i totalment pràctics.

Es recorda a l'estudiantat la gran importància de fer les enquestes d'avaluació de tot el professorat

d'aquesta assignatura.

S'oferirà la participació en projectes d'aprenentatge-servei (ApS)

rojectes d'aprenentatge-servei (ApS)

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

1206 - Grau Odontologia

Obligació d'haver superat prèviament l'assignatura	34720 - Ortodòncia I 34722 - Odontopediatria

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1206 - Grau Odontologia

Adquirir experiència clínica sota la supervisió adequada

Conèixer i aplicar el tractament bàsic de la patologia bucodental més habitual en pacients de totes les edats. Els procediments terapèutics s'han de basar en el concepte d'invasió mínima i en un enfocament global i integrat del tractament bucodental.

Mòdul: D'Introducció a l'odontologia - Identificar el principal motiu de consulta i la història de la malaltia actual. Realitzar una història clínica general del pacient i una fitxa clínica que reflectisca fidelment els registres del pacient

Mòdul: D'Introducció a l'odontologia - Realitzar les radiografies necessàries en la pràctica odontològica, interpretar les imatges obtingudes i conèixer altres tècniques de diagnòstic per imatge que tinguen rellevància.

Mòdul: De Patologia i terapèutica odontològica - Aplicar tècniques d'anestèsia locoregional

Mòdul: De Patologia i terapèutica odontològica - Identificar i corregir hàbits bucals susceptibles de causar o exacerbar maloclusions

Mòdul: De Patologia i terapèutica odontològica - Manejar infeccions agudes, incloent-hi la prescripció farmacològica i els aspectes quirúrgics senzills

Mòdul: De Patologia i terapèutica odontològica - Preparar i aïllar el camp operatori

Mòdul: De Patologia i terapèutica odontològica - Prescripció apropiada de fàrmacs, coneixement de les seues contraindicacions, interaccions, efectes sistèmics i repercussions sobre altres òrgans

Mòdul: De Patologia i terapèutica odontològica - Realitzar el tractament bucodental del pacient infantil i reconèixer-ne les característiques i peculiaritats

Mòdul: De Patologia i terapèutica odontològica - Realitzar models diagnòstics, muntar-los i prendre registres interoclusals

Mòdul: De Patologia i terapèutica odontològica - Tractar traumatismes dentoalveolars en denticions temporal i permanent

Mòdul: De Patologia i terapèutica odontològica - Valorar i tractar el pacient amb càries o una altra patologia dental no cariosa i ser capaç d'utilitzar tots els materials encaminats a restaurar la forma, la funció i l'estètica de la dent en pacients de totes les edats

Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica

Saber compartir informació amb altres professionals sanitaris i treballar en equip.

Saber identificar les inquietuds i expectatives del pacient, així com comunicar-se de forma efectiva i clara, tant de forma oral com escrita, amb els pacients, els familiars, els mitjans de comunicació i altres professionals.

Saber planificar i realitzar tractaments odontològics multidisciplinaris, seqüencials i integrats de complexitat limitada en pacients de totes les edats i condicions i dels pacients que requerisquen cures especials.

Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada, i ser competent en el reconeixement de les situacions que requerisquen una atenció odontològica urgent.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. UNITAT TEMÀTICA 1- DIAGNÒSTIC EN LA CLÍNICA ODONTOLÒGICA INFANTIL.

TEMA 1: Diagnòstic en Odontopediatria. La primera visita.
TEMA 2: Tècniques radiogràfiques de diagnòstic en Odontopediatria.
TEMA 3: Maneig de la conducta en el xiquet.

2. UNITAT TEMÀTICA 2- CONTROL DEL DOLOR EN EL XIQUET.

TEMA 4: Anestèsia local. Indicacions. Tècniques d'anestèsia. Maneig del xiquet per a l'administració de l'anestèsia. Complicacions.
Tema 5: Sedació conscient del pacient infantil. Concepte i objectius. Premedicació farmacológica i sedació amb òxid nitrós.

TEMA 6: Farmacologia. Recepta mèdica. Guia pràctica de l'ús d'antibiòtics i analgèsics en ODP.

3. UNITAT TEMÀTICA 3- FARMACOLOGIA EN EL XIQUET I MANEIG DEL XIQUET MÈDICAMENT COMPROMÈS.

TEMA 6: Farmacologia. Recepta mèdica. Guia pràctica de l'ús d'antibiòtics i analgèsics en ODP.TEMA 7: Maneig del xiquet mèdicament compromès. 1ª part. Alteracions de la hemostàsia. Leucèmia. Diabetis.
TEMA 8: Maneig del xiquet mèdicament compromès. 2ª part. Hepatitis vírica. VIH. Profilaxi dEndocarditis bacteriana. Asma. Malaltia celíaca.

4. UNITAT TEMÀTICA 4- ESTERILITZACIÓ EN LA CLÍNICA PEDIÀTRICA.

TEMA 9: Esterilització i asepsis del camp operatori. Control de la contaminació; aïllament i desinfecció de cavitats.
TEMA 10: Esterilització i asepsis de l'instrumental i material clínic. Protocol d'actuació davant burxades accidentals.

5. UNITAT TEMÀTICA 5- ODONTOLOGIA RESTAURADORA EN LA CLÍNICA PEDIÀTRICA.

TEMA 11: Prevenció en Odontopediatria. Risc de càries. Fluor. Clorhexidina. Xylitol. Segellats de fosses i fissures.
TEMA 12: Odontologia restauradora en la dentició temporal. Tipus de material utilitzat. Indicacions. Casos clínics.
TEMA 13: Corones preformades en Odontopediatria. Concepte, objectius i tipus. Maneig clínic en Dentició Temporal i Dentició Permanent. Casos clínics.
TEMA 14: Càries d'aparició primerenca. Concepte, etiologia, prevenció i maneig clínic.
TEMA 15: Tractament pulpar en dentició temporal. Diagnòstic de patologia pulpar. Tècniques i material emprats. Presentació de casos.
TEMA 16: Tractament pulpar en dentició permanent jove. Diagnòstic. Tècniques i material emprat. Casos clínics.

6. UNITAT TEMÀTICA 6- TRAUMATISMES DENTOFACIALS EN EL XIQUET.

TEMA 17: Traumatismes en dentició temporal. Tipus de fractura i tractament indicat. Conseqüències en la dentició permanent.
TEMA 18: Traumatismes en dentició permanent. Tipus de fractura i tractament indicat. Complicacions.

TEMA 19: Patologia oral en Odontopediatria. Aftes. Infeccions bacterianes, víriques de la mucosa oral. Micosi oral.
TEMA 20: Anomalies de la dentició. 1ª part: alteracions de nombre, forma i color.
TEMA 21: Anomalies de la dentició. 2ona part: alteracions de l'estructura hereditàries i no hereditàries.
TEMA 22: Manifestacions orofacials de grans síndromes. Síndrome de Down. Síndrome Pierre-Robin. Displàsia ectodèrmica. Casos Clínics.

7. UNITAT TEMÀTICA 7- PATOLOGIA MÈDICA I QUIRÚRGICA EN EL XIQUET.

TEMA 19: Patologia oral en Odontopediatria. Aftes. Infeccions bacterianes, víriques de la mucosa oral. Micosi oral.
TEMA 20: Anomalies de la dentició. 1ª part: alteracions de nombre, forma i color.
TEMA 23: Patologia quística i tumoral més freqüent en el xiquet. Casos clínics.
TEMA 24: Malaltia periodontal del pacient infantil. Gingivitis i periodontitis juvenil.
TEMA 25: Tractament quirúrgic en Odontopediatria. Extraccions de dents temporals. Tècnica i material necessari. Extraccions complicades: anquilosi, supernumeraris.

8. UNITAT TEMÀTICA 8- ORTODÒNCIA INTERCEPTIVA EN LA CLÍNICA PEDIÀTRICA.

TEMA 26: Diagnòstic en Ortodòncia. 1ª part: Anàlisi de models. Anàlisi en el plànol sagital, vertical i transversal. Anàlisi oclusal. Índex de Bolton.
TEMA 27: Diagnòstic en Ortodòncia. 2ona part: Interpretació dortopantomografies.
TEMA 28: Diagnòstic en Ortodòncia. 3ª part: Diagnòstic cefalomètric. Cefalometria de Steiner i Ricketts.
TEMA 29: Diagnòstic i tractament interceptiu dels hàbits orals anòmals en el xiquet. Deglució anòmala. Respiració bucal. Succió digital i del xumet. Interposició labial.
TEMA 30: Maneig de l'espai. Indicacions, tècniques i tipus daparatologia.
TEMA 31: Diagnòstic i tractament interceptiu de les maloclusions transversals. Expansió dentoalveolar. Disjunció.
TEMA 32: Diagnòstic i tractament interceptiu de les maloclusions verticals. Mossegada oberta. Sobremossegada.
TEMA 33: Diagnòstic i tractament interceptiu de les maloclusions anteroposteriors de Classe II. Aparatologia funcional.
TEMA 34: Diagnòstic i tractament interceptiu de les maloclusions anteroposteriors de Classe III. Aparatologia ortopèdica.
TEMA 35: Tractament Ortodòncic interceptiu en Dentició Temporal. Tipus daparatologia.
TEMA 36: Retenció i recidiva en Ortodòncia.
TEMA 37: Com presentar un cas clínic en Ortodòncia?

9. UNITAT TEMÀTICA 9 - TRACTAMENT DEL PACIENT INFANTIL EN L'ÀMBIT HOSPITALARI

TEMA 38: Tractament dental del pacient infantil en el quiròfan. Indicacions i procediments.
TEMA 39: Gestió de l'entorn quirúrgic en odontopediatria. Protocols i consideracions específiques.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Pràctiques clíniques odontològiques	200,00
Total hores	**200,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Estudi i treball autònom	25,00
Preparació d'informes complementaris	10,00
Preparació de la memòria i avaluació de les pràctiques	15,00
Total hores	**50,00**

METODOLOGIA DOCENT

En cada pràctica clínica, l'alumne tindrà assignat un pacient infantil. Per això treballarà primer com a operador sent ajudat pel seu company de box i posteriorment, els 2 alumnes que componen el box, invertiran les seues funcions d'operador i ajudant. Les pràctiques es duran a terme en la Clínica General de la Clínica Odontològica de la Universitat de València durant el matí i la vesprada. L'alumne haurà de confeccionar una història clínica completa del pacient en la qual haurà de fer un diagnòstic i una proposta de pla de tractament que ha de ser supervisat, signat i aprovat pel seu professor de pràctiques clíniques. Una vegada aprovat pel professor, haurà d'incorporar el tractament al programa informàtic de la Clínica Odontològica. Així mateix, tots els passos del tractament hauran depassar per la supervisió del professor. Les pràctiques clíniques seran avaluades seguint unes rúbriques d'avaluació que s'explicaran més endavant.

També es realitzaran pràctiques de simulació virtual clínica utilitzant els simuladors hàptics SIMtoCARE Dente disponibles al Centre de Simulació Integral de la Universitat de València. En aquests, cada alumne practicarà els tractaments que li indique el seu tutor. Cada alumne realitzarà entre 3 i 6 hores de pràctiques en aquests simuladors.

D'altra banda, les presentacions dels casos clínics estan enfocades a desenvolupar tots aquells aspectes formatius pràctics relacionats amb l'adquisició d'habilitat manual, experiència clínica, proposta de diferents alternatives terapèutiques, consideracions ergonòmiques i clíniques pròpies d'aquest grup d'edat infantil. Aquests casos clínics seran exposats oralment i amb suport informàtic per part dels alumnes, i supervisats pels corresponents professors. Així mateix, aquests casos seran avaluats seguint unes rúbriques d'avaluació que s'explicaran més endavant. S'oferirà la participació en projectes d'aprenentatge-servei (ApS).

S'incorporarà la perspectiva de gènere, el respecte a la diversitat i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura consta de diverses parts que es detallen a continuació:

Pràctiques Clíniques Setmanals i casos clínics 50%

Avaluació continuada del professor de pràctiques de l'actitud i aptituds, així com de les habilitats

desenvolupades per l'alumne tant en el diagnòstic com en el tractament durant les pràctiques del curs acadèmic. El professor registrarà en la seua fitxa de pràctiques els tractaments realitzats per l'alumne, qualificant-los i informant de les actituds i habilitats no adequades.

Per a això, el professor disposa d'una rúbrica d'avaluació que estarà en aula virtual en l'Annex 1.

En l'avaluació de les pràctiques també s'inclouran la presentació dels casos clínics, els quals seran obligatoris. En els casos clínics es qualificaran els continguts del mateix, així com la presentació del cas clínic per cada alumne. Per això, el professor disposa d'unes rúbriques d'avaluació que que estaràn en aula virtual en l'Annex 2. El professor també avaluarà l'actitud de l'alumne i de la resta dels seus companys.

L'assistència a les activitats pràctiques és obligatòria. Es considera que l'estudiant complix amb este requisit si ha assistit a un mínim del 80% d'estes activitats i ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a les sessions restants per la concurrència d'una causa de força major. Serà imprescindible complir amb este requisit per a aprovar l'assignatura.

L'alumne ha d'obtindre una qualificació mínima d'un 5 (aprovat) en les pràctiques per a poder fer mitjana amb la seua nota de l'examen final.

En el cas que l'alumne/a no supere la nota mínima de pràctiques i, per tant, tinga l'assignatura suspesa, se l'informarà abans de l'examen final. El professor responsable de cada alumne/a informarà a aquest personalment sobre la valoració fins el moment de la progressió i adquisició de competències clíniques al inici del segon semestre.

Examen Final (maig-juny) 50%

Examen teòric amb preguntes tipus test i curtes sobre imatges de casos clínics, a més de la realització d'una recepta mèdica sobre pacients infantils.Les respostes errònies restaran punts en l'avaluació.

La nota final de l'examen serà la mitjana entre l'examen de tipus test i l'examen de preguntes sobre imatges clíniques, tenint en compte que han d'estar ambdues parts aprovades amb una qualificació mínima d'un 5.

En cas de suspendre alguna de les parts d¿aquest examen, es podrà recuperar en la convocatòria de juny-juliol.

El criteri d'avaluació actual de la Universitat de València es regeix pel Reial decret 1125/2003, de 5 de setembre de 2003 i és el següent:

0-4.9: Suspens (S), 5.0-6.9: Aprovat (AP), 7.0-8.9: Notable (N), 9.0-10: Excel·lent (SB)

L'esment de "matrícula d'honor", si escau, s'atorgarà a estudiants que hagen obtingut una qualificació igual o superior a 9.0, sobre la base de criteris d'excel·lència per a aqueixa distinció, que s'establiran en l'avaluació final. El seu nombre no podrà excedir el 5% dels estudiants matriculats en l'assignatura en el corresponent curs acadèmic.

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues pràctiques a més de complir els requisits que exigeix la Universitat.

Es recorda als estudiants la importància de realitzar les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

BIBLIOGRAFIA

BÀSIQUES

- Ortodoncia clínica y terapéutica. Canut Brusola JA. Ed. Masson.
- Odontopediatría. Bebés, niños y adolescentes. Boj JR, Catalá M, Mendoza A, Planells P, Cortés O. Editorial: Odontología Books. 1ª ed, 2019.
- Featherstone, John & Crystal, Yasmi & Gomez, Francisco. (2019). CAMBRA®¿ Caries Management by Risk Assessment A Comprehensive Caries Management Guide for Dental Professionals. Journal of the California Dental Association.
- https://www.iccms-web.com/content/resources/iccms-icdas-publications
- https://www.aapd.org/research/oral-health-policies--recommendations/

- - RECURSOS e-Salut:
- - ClinicalKey Student Medicina, Odontologia y Enfermería [https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut]
- - Acces Medicina [https://uv-es.libguides.com/Access_Medicina]
- - Médica Panamericana [https://uv-es.libguides.com/Medica_Panamericana]

COMPLEMENTÀRIES

- Ortodoncia; Teoría y práctica. Proffit WR. Ed. Mosby/Doyma.
- Pediatric Dentistry. A clinical aproach. Koch G, Poulsen S. Ed. Munksgaard.
- Manual de Ortodoncia. Bravo González LA. Ed. Síntesis.